Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. Олифантъ, Па. Четверъ 27-го Червня 1901. Число 26.

Переглядъ тыждневый.

Вôдъ якогось часу веде ся вôйна мѣжь Спол. Державами а Росіею. Справдѣ на вôйну сю не иде войско и не стрѣляють арматы, бо се вôйна цлова, але мимо сего втраты по однôмъ и другôмъ боцѣ могуть бути дуже великѝ. Почалась она зъ того, що Спол. Державы наложили податокъ на російскій цукоръ, а Росія наложила вызше цло на американскѝ машины. Потôмъ Сп. Державы наложили податокъ на російску нафту, а Росія на американскѝ байсиклѣ. Якъ довго ся тиха вôйна потреває и на чôмъ скôнчить ся — побачимо. — Конституційнѝ конвенціи стейтôвъ Алабама и Верджинія не врадили доси ще нѣчого важного. Вправдѣ хотѣли бы они вôдобрати зовсѣмъ право голосованя ніґрамъ, якъ се видно зъ бесѣдъ деякихъ делеґатôвъ, а навѣть одного президента конвенціи, однакъ до сего мабуть не прійде. Въ кождôмъ разѣ сподѣвати ся належить, що и въ однôмъ и другôмъ стейтѣ будуть могли голосувати лишь тѝ люде, що платять певный рôчный податокъ, а черезъ се многѝ ніґры, якъ люде бѣднѝ, зôстануть позбавленѝ найбôльшого горожаньского права, що буде однымъ доказомъ бôльше, якъ »вôльна« Америка зачинає ити взадъ, вмѣсто напередъ. — Страйкъ машиністôвъ вмѣсто закôнчити ся, прибирає чимъ разъ грôзнѣйшу поставу. Капиталісты, що занимають ся выробомъ машинъ, злучили ся разомъ и постановили зложити пôвъ міліона долярôвъ на борбу зъ страйкерами. Грошей тыхъ мають уживати передовсѣмъ на спроваджуванє неюнійныхъ робôтникôвъ на мѣсце страйкерôвъ и плаченє имъ премій. Въ мѣстѣ Cleveland спроваджено 325 людей на мѣсце страйкерôвъ и плачено имъ денно по 4 доляры премій кромѣ звычайнои платнѣ такъ, що денекотрѝ заробляли по 7 до 8 долярôвъ на день. Юнія машиністôвъ выдала вôдозву, въ котрôй каже, що вôдъ жадынь своихъ не вôдступить та що въ борбѣ зъ капиталістами буде мати помôчь не лишь вôдъ всѣхъ тутешныхъ зъорґанізованыхъ робôтникôвъ, але и машиністôвъ зъ Анґліи.

Вкôнци Кубанцѣ видячи, що не мають ся где дѣти, приняли условія Спол. Державъ 16 голосами противъ 11. Теперь повинно вже все ити скорымъ крокомъ и Куба стати скоро самостôйною, если Спол. Державы не кинуть ѣй знову якого каменя пôдъ ноги.

Соймъ въ Порто Рико має начати радити 4. юлія надъ тымъ, щобы знесено цло межи Спол. Державами а Порто Рикомъ, а то длятого, що доходы сего острова покрывають розходы на его управу. Сего боять ся дуже тѝ панове, що торгують цукромъ и тютюномъ, бо еслибъ цло справдѣ знесено, то люде могли бъ таншій цукоръ и тютюнъ дôстати зъ Портко Рико, якъ въ Спол. Державахъ.

Зъ Манілѣ доносять, що оденъ зъ важнѣйшихъ филипиньскихъ ґенералôвъ именемъ Cailles пôддавъ ся Американцямъ вразъ зъ 500 вояками.

Умовы союзникôвъ зъ Хинами майже покôнчені. Хиньске войско дôстало приказъ вертати до Пекину. Рôвночасно розôйшась поголоска, що хиньскѝ вояки поубивали въ полудневôй Монґоліи християнъ на приказъ ґенерала Тунґа, принца Туана и князя Лана. Звѣстно, що тѝ 3 люде вразъ зъ цѣсаревою хиньскою суть найбôльшими непріятелями чужинцѣвъ, але союзники не годнѝ ихъ були покарати задля ихъ высокого становища и силы. Такъ отже они притихли на хвилю, а теперь знову зачинають свою роботу.

Мазурскѝ хлопы въ заходнôй Галичинѣ зôстали погано обдуренѝ и отуканѝ черезъ безхарактерного попа Стояловского. Ся карикатура знаменито умѣла вдарити въ найчуткійшу струну житя мазурского населеня, знаменито удавала пріятеля хлопскои справы и вспѣла здобути собѣ мѣжь ними безграничну любовь и довѣре. Були навѣть часы, що уважали они его за мученика хлопскои справы, за святого майже; всѣ одушевляли ся нимъ, боролись за него и слѣпо робили все, що вôнъ казавъ. Поволи однакъ выйшла правда на верхъ, немовь олива. Скоро лишь Стояловскій сотворивъ сильну партію, скоро зъ кôлькома своими сторонниками зôставъ выбраный до сойму и державнои рады, почавъ що разъ частѣйше приязуватись до п. шляхтичѣвъ, тайкомъ зраджувати хлопôвъ и торгуватись о ихъ шкôру. Послѣднѝ вѣсти зъ Галичины говорять, що Стояловскій явно вже зрадивъ хлопôвъ, бо чотыромъ посламъ, выбранымъ зъ его партіи до державнои рады, приказавъ вступити до шляхотского польского кола, себто злучитись зъ найбôльшими ворогами хлопскои справы. Дôстане певно за се масну парохію, а може зôстане й канонікомъ... Є се лишь оденъ довôдъ бôльше, що де галицка шляхта не може нѣчого вдѣяти жандармами, терроромъ, темнотою и пôдкупствомъ, тамъ вышукує рôжныхъ пôдлякôвъ и Юдôвъ, щобы зрадою вôддавали имъ нещасный народъ на поталу...

По цѣлорôчнôй проволоцѣ, по завзятôй и безупиннôй борбѣ робôтничихъ пословъ, австрійскій парляментъ бувъ змушеный въ кôнци ухвалити 9 годинный день працѣ для гôрникôвъ (майнерôвъ). Є се другій важный здобутокъ, якій австрійскѝ робôтники выборола собѣ въ протягу кôлькохъ послѣднихъ лѣтъ: — пята курія выборча, на основѣ якои можуть выбирати своихъ пословъ до рады державнои и скороченый день працѣ по копальняхъ. Наколи однакъ робôтничій рухъ буде и на дальше розвивати ся въ Австріи такъ, якъ до теперь, наколи робôтники вспѣють ще лѣпше зъорґанізувати ся и выбрати бôльше своихъ пословъ, тодѣ й здобутки ихъ будуть о много красшѝ и численнѣйшѝ.

Мілітаризмъ въ Европѣ допѣкъ вже до живого всѣмъ цивілізованымъ народамъ. Не досыть, що пожирає вôнъ міліярды грошей, що деморалізує и нищить цвѣтъ молодѣжи, що стоить на услугахъ тыранôвъ и кривдателѣвъ, але въ додатку є тымъ чинникомъ, при помочи якого всякѝ назадники бажають привернути давнѝ, або не много вôдмѣннѝ вôдъ давныхъ, деспотичнѝ ряды. Въ наслѣдокъ сего всѣ свѣдомѝ люде (головно робôтники) люблять его такъ само, якъ гадину за пазухою, або провадять зъ нимъ вѣчну борбу. Нѣмецкѝ часописи пр. доносять, що въ цѣлôй Нѣмеччинѣ пôдготовляють велику демонстрацію робôтникôвъ противъ мілітаризму. Орґанізованемъ загальнои демонстраціи має займати ся комітетъ въ Брукселі.

Зъ пол. Африки дуже мало вѣстей надôйшло сего тыждня и то мабуть тому, що Анґлійцѣ радѝ бъ оточити еѣ хиньскимъ муромъ, щобы лише свѣтъ не довѣдавъ ся о правдивôмъ станѣ рѣчей. Зъ того однакъ, що Кіченеръ такъ часто домагає ся свѣжихъ войскъ, а навѣть грозить правительству резиґнаціею зô становища головного коменданта, можна здогадувати, що не дуже свѣтло веде ся арміи Великои Британіи. Сей здогадъ потверджують такожь и приватнѝ кореспонденты. Они доносять мѣжь иншими о битвѣ пôдъ Ермело, де опять полягло або дôстало ся въ бурскій полонъ до 60 Анґлійцѣвъ, о забраню имъ богатыхъ засобôвъ въ кольоніи Кейпъ черезъ ком. Кріцінґера, тай о удачныхъ и дуже частыхъ нападахъ другого бурского коменданта, Фуша на меншій ихъ постерунку въ пôвнôчнôй части Оренджевои реп. и въ полудневôмъ Трансвалю. Найгôрше непокоить анґлійске правительство та обставина, що въ самôй Анґліи дуже сильно росте партія, яка домагає ся закôнченя полудневo-африканьскои вôйны и лишеня въ супокою Бурôвъ тай бурскѝ републики. Дня 19. с. м. устроили тѝ анґлійскѝ пріятелѣ Бурôвъ величезне вѣче въ сали Queens Halle въ Лондонѣ, де брало участь до 6000 людей. Ухвалили они, щобы правительство якъ найскорше старало ся закôнчити вôйну, а Бурамъ дало давну незалежнôсть и волю.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.			
27	Ч.	Елисея	
28	П.	Амоса, Іеронима	
29	С.	Тихона	
30	Н.	4. Мануила	
1	П.	Леонтія	
2	В.	Юды ап.	
3	С.	Меѳодія патарск.	

— **На** выставу до Buffalo, N. Y. приѣздить оденъ знатный ніґеръ зъ Африки, котрый має 55 жѣнокъ. Тôлько три везе зъ собою.

— **Въ** Парижу, въ однôмъ дуже заможнôмъ домѣ выкрыла поліція страшный злочинъ. Одна богата панѣ и еѣ сынъ тримали въ домовôмъ арештѣ свою дочку, взглядно сестру, черезъ 25 лѣтъ. И паню и еѣ сына замкнула до холодной, а дочку взяли до шпиталю. Закимъ она выздоровѣе, тайна сего злочину остає при сынови, бо панѣ, здаєсь зъ боязни передъ судомъ, умерла.

— **Щобы** матери могли безъ перешкоды дѣтей слухати богослуженя, зарядивъ оденъ баптискій священникъ въ New Brunswick такъ, що дѣти пôдчасъ богослуженя мають находитись пôдъ опѣкою пѣстунокъ въ осôбныхъ покояхъ, а самѝ матери безъ дѣтей мають бути въ церквѣ.

— **Мґ.** L. M. Hedges зъ Чікаґо має канарка, котрый може высвистати дуже докладно арію зъ „Yankee Doodle“. Каже, що ледви за 12.000 долярôвъ спродавъ бы того канарка.

— **Коло** Lowell, Mass. знайшли трупа якоись жены, безъ головы и майже безъ жадного убраня. Догадують ся, що жена та походила зъ богатого роду.

— **Нѣмецкій** конзуль зъ Сінсінаті помѣстивъ въ краєвыхъ нѣмецкихъ ґазетахъ осторогу противъ еміґраціи до Сполуч. Державъ, де, якъ вôнъ каже, у всѣхъ занятяхъ бôльше есть робôтникôвъ, якъ потрѣбно.

— **Хотѣла** вôдорвати бороду православному епископови Тихонови якась Емма Соколова, коли тойже бувъ въ Allegheny, Pa. Коли-бъ не скора помôчь, певно красна борода епископа булабъ остала ѣй въ жменѝ. Такъ пишуть „Am. Sl. Noviny“.

— **Кравцѣ** зъ Ню Йорку и зъ цѣлого ню-йорского стейту заповѣдають великій страйкъ, въ якôмъ возьме участь до 300 тысячъ людей.

— **Новый** священникъ о. Ю. Чучка, бувшій редакторъ угро рускои часописи »Наука« приѣхавъ до Америки и обнявъ парохію въ Johnstown, Pa., на мѣсце вôдъѣждаючого до краю о. И. Дзубая. О. Чучка, якъ намъ пишуть, має бути образованый, працьовитый и честный чоловѣкъ. Если се правда, то вôнъ зможе богато добра зробити для тутешного угро-руского народа.

— **Негôдне** обходженє ся зъ робôтнсками въ борыславскихъ копальняхъ (Галичина) належачихъ до лендербанку, и непорядки въ касахъ братскихъ, выкликали знову великій страйкъ гôрникôвъ.

— **Градобитя** и пожары, тучѣ, бурѣ и зливы — отсе найновѣйшѝ и дуже частѝ вѣсти, якѝ надходять теперь зъ Угорщины. Мѣжь иншими згорѣло въ селѣ Завадка, ґемерского комітату, 70 домôвъ; въ Божи, земплиньского комітату до 100 будынкôвъ, а село Псрубка, тренчаньского комітату, пôшло цѣле зъ дымомъ, бо лишивъ ся въ ньому лишь оденъ одинокій дôмъ. Ще бôльшу шкоду нанесли градобитя, бурѣ и зливы. Перелетѣли они понадъ многѝ околицѣ, спишского, шариского, нітряньского, земплиньского и турчаньского комітету, тай знищили всѣ надѣѣ хлѣборобôвъ.

— **Російскій** царь Николай и симъ разомъ зôставъ заведеный въ своихъ надіяхъ, бо дня 18. с. м. вмѣсто пожаданого сына, породила ему цариця Александра доньку — вже четверту зъ ряду. Новонароджена донька царя буде охрещена именемъ Анастазія.

— **Двѣ** корабельнѝ катастрофы, що привели до утраты житя немало людей, лучили сими днями въ ню-йорскôй пристани. Перше нещасте стало ся въ варстатахъ корабельныхъ, де транспортовый корабель „Ingals“ перевернувъ ся въ часѣ поправы, коли въ ньому находило ся повно робôтникôвъ, въ наслѣдокъ чого 2 людей було забитыхъ, а 25 покалѣченыхъ. Друге нещасте наступило въ наслѣдокъ зъудареня ся перевозового корабля „Chink“ зъ кораблемъ „Northfield“. Въ обохъ корабляхъ везло ся до 2000 людей, переважно робôтникôвъ, и заразъ по зъудареню ся, корабель „Northfield“ почавъ потопати. Заки спустили човна, заки надôйшла помôчь, корабель пôйшовъ на дно, а разомъ зъ нимъ (якъ кажуть) втопило ся и кôлька сотъ людей.

— **Велику** чотыро-поверхову каменицю належачу до J. B. Sickles Saddlery Co. въ St. Louis, Mo. знищивъ пожаръ вразъ зъ кôлькома сусѣдскими домами и заподѣявъ на 175 тысячъ долярôвъ шкоды.

— **Воздушна** труба перелетѣла 18. с. м. черезъ полудневo-заходну Вірджіну и заподѣяла на кôлькасотъ тысячъ долярôвъ шкоды. Сила гураґану була такъ велика, що перекидала домами, неначе пѣремъ, а на просторони 10-охъ миль знищила навѣть желѣзничій насыпъ и довкруги порозкидала шины. Ся сама воздушна труба повалила такожь всѣ домы въ мѣсточку Gage City и Big Stone Gape, въ повѣтѣ Смидъ.

— **Загадковою** смертію згинувъ нареченый панны Е. Валтерсъ зъ Мт. Кармель, Па. Звавъ ся вôнъ Д. Річардсъ, походивъ зъ Ґрінъ-Ріджъ, Па. и 18 го червня рано мавъ стати пôдъ слюбный вѣнець зъ панною Валтерсъ. Видно однакъ, що не судилось ему дочекати сего щастя, бо 17. червня, вечеромъ найшли его передъ мешканемъ нареченои, зъ прострѣленою головою.

— **Зачуваємо,** що великій місіонарь и докторъ зъ Northampton, Pa. записавъ руску церковь айрискому епископови и поробивъ ще другѝ »манкименты«, а коли люде про се довѣдались — вôнъ забравъ свои шаетки и згубивъ ся, не знати куды.

— **Расова** ненависть въ Америцѣ немає вже границь, огортає всѣ верствы суспôльности, а найгôрше се, що навѣть многѝ суды и судѣѣ не суть вôльнѝ вôдъ неи. Отъ и дня 14. с. м. засуджено на смерть и повѣшено въ Силвеніи, Ґа. ажь 5 муринôвъ наразъ за забите одного бѣлого чоловѣка. Пять за одного — се троха за много, хотяй бы то були дикуны Готентоты, не то цивілізованѝ ніґры.

— **Рѣдкій** метеоръ, що важить понадъ 300 фунтôвъ упавъ онодѣ въ земплиньскôмъ комітатѣ на Угорщинѣ, недалеко Satoralja-Ujhelju. Цѣкаве, що наколи напій людонькове зобачили сей камѣнь, такъ заразъ приписали то чудови, а по цѣлôй околици пôйшла чутка, немовь бы нимъ забивъ Панъ Бôгъ неслухняного чорта. Є навѣть такѝ, котрѝ присягають ся, що бачили, якъ метеоръ летѣвъ, а злый духъ утѣкавъ передъ нимъ, ажь языкъ вываливъ... Темнота тай годѣ!

— **Повѣсивъ ся** въ хатѣ, надъ лôжкомъ православный дякъ зъ Catasaqua, Pa., Грань Копча. Причиною сего була его жена, Мадярка, що всегда дуже ему докучала. Небôщикъ бувъ дуже добрый и досыть образованый чоловѣкъ. М. Д.

„Горі-опъ“ все иде въ Америцѣ!

Зъ роботою и ѣдженемъ! Рано робôтникъ »горі-опъ« спѣшить до фабрики, въ полудне »горі-опъ« ѣсть свôй обѣдъ, а опôсля »горі-опъ« знову иде до роботы. Ѣсть дуже горячу страву, котра въ наслѣдокъ сего стає для жолудка тяжко стравною. Однаково-жь тая скорôсть, той поспѣхъ не переходять нѣколи безкарно, если не сейчасъ, то по певнôмъ часѣ, а наслѣдками ихъ суть тѝ великѝ жолудковѝ болѣ, зъ котрыхъ повстають всѣ тяжкѝ и довготреваючѝ слабости. Хто вôдъ такихъ слабостей хоче себе забеспечити, або вылѣчити вже почавшу ся слабôсть, повиненъ уживати вже вôдъ давна доказане средство, сильный лѣкъ противъ слабостей жолудка, печѣнки и почокъ: Тринера Лѣчниче Гôрке Вино, котре рôвночасно есть знаменитымъ и пріємнымъ чистителемъ крови и есть потрѣбне при такôй погодѣ, яка теперь панує. Се правдиво лѣчниче гôрке вино продукує лишь Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., а въ аптикахъ всегда жадайте лишь правдивого вина Тринера, а не берѣть яке небудь пôдроблене безъ лѣчучои силы, яке тутъ и тамъ накидають. Правдиве Гôрке Вино Тринера поручають лѣкарѣ, якъ знаменитый лѣкъ на почки и оно мало-бъ бути въ кождôй хатѣ, помагати кождому и хоронити передъ всѣми слабостями, повставшими зъ непогоды и ѣдженя.

ПРОПУКЛИНУ

ВЫЛѢЧУ

скоро ✻ цѣлковито ✻ на всегда.

Дѣйстно и цѣлковито вылѣчу Хемічно-електричнымъ способомъ. Безъ ножа, безъ операціи, безъ проволоки гонтъ Dr. O'Malley, лѣкарь, що вылѣчивъ бôльше высылкôвъ ПРОПУКЛИНЫ и тайныхъ слабостей, якъ котрый небудь другій лѣкарь въ стейтѣ.

Факты суть найлѣпшими доказами.

Тѝ факты, на котрѝ вôдкликую ся, суть не оденъ выпадокъ, але вызше 400 выпадкôвъ вылѣчивъ я минувшого року, що свѣдчить о правдивости моихъ словъ. Успокоєнє ручу подкликуючими листами зъ тыхъ сусѣдôвъ.

ДАЮ ВАМЪ ПИСЬМЕННУ ҐАРАНЦІЮ,

що васъ вылѣчу зъ

Пропуклины.

Не розумѣю, пощо люде мучать ся нещасненемъ пôдвязокъ. Пôдвязки не лѣчать пропуклины, а лишь пôдтримують ѣѣ. Если скажу вамъ, що васъ вылѣчу — дамъ вамъ на се письменну запоруку. Я вже вылѣчивъ тысячѣ людей, чомужь бымъ васъ не могъ вылѣчити? Покажу вамъ имена и свѣдоцтва вôдъ тыхъ, котрыхъ я лѣчивъ, а вы можете ихъ лично вôдвідати. Они вамъ розкажуть про мôй чудный

Хемічно-Електричный способъ.

Чому не спробуєте? Не маєте нѣчо до страченя, а зыскати можете много.

VARICOCELE ВЫЛѢЧУ ЦѢЛКОВИТО.

Адресъ:

Dr. Alex. O'Malley

въ Scranton и Wilkes-Barre, Pa.

Скрентонскій офисъ Burr Building, 134 Washington ave. Вилкеберскій офисъ 158 So. Washington st.

Урядовѝ годины: Вôдъ 10 до 4 и вôдъ 7 до 9 вечеръ. Въ Недѣлю вôдъ 9 до 4-ои.

!! НАМЯТАЙТЕ !!

Мы ґарантуємо вылѣчити пропуклину, або не буде васъ то ничь стояти.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Чотверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не роднѝ грошей дôстати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

☞ Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Пояснене.

Зъ кольоніи Sifton, Man., Канада дôстали мы слѣдуюче письмо:

ДО
головнои рады товариства Рускихъ церковныхъ громадъ въ Америцѣ.

Богъ Всемогущій най благословить кождый крокъ Вашои працѣ, котра безъ сумнѣву приносить и принесе краснѝ овочѣ. Канадійскѝ Русины такожь не засыпляють — однакъ народъ тутъ ще за бѣдный, щобъ мавъ часъ подумати, стати о своихъ силахъ. Однакъ ту и тамъ закладають ся парохіи, будують ся церкви, школы и т. д.

Понеже на кольоніи Sifton, Manitoba и въ сусѣдствѣ побудованѝ вже церкви, прошу въ имени всѣхъ, зволте намъ прислати докладнѣйшѝ информаціи. Я зновь изъ своеи стороны старати ся буду, щобъ тутейшѝ громады належали до Вашого товариства.

Въ надѣѣ, що моему прошенію удовлетворити схочете

Пишу ся
Зъ высокимъ поважанемъ
Василь Цѣхоцкій,
учитель.

Въ виду сего уважаемо за вôдповѣдне дати публичне пояснене, закимъ будуть выдрукованѝ статуты, всѣмъ тымъ, що не знають докладно цѣлей нашого товариства, якъ слѣдуе:

Цѣлею новооснованои нашои церковно-народнои орґанізаціи есть: всѣ громады церковнѝ злучити въ одно товариство, такъ въ Сполуч. Державахъ, якъ и Канадѣ; спроваджувати священникôвъ для тыхъ громадъ, котрѝ будуть ихъ потребовати; закладати рускѝ школы, читальнѣ, хоры, братства тверезости, церковнѝ и свѣтскѝ товариства, спôлки всякого рода, помагати бѣднымъ церквамъ морально и матеріяльно, провадити місій церковнѝ, устроювати вѣча, залагоджувати всякѝ непорозумѣня и споры, громадамъ, котрѝ ще не въ силѣ утримати священникôвъ сталыхъ, посылати вôдъ часу до часу місіонарôвъ, щобы заспокоити ихъ потребы релігійнѝ и народнѝ, словомъ, хоронити нашь народъ въ Спол. Державахъ й Канадѣ передъ вынародовленемъ. Канадійска Русь лежить намъ дуже на серци.

Скоро лишь утворить ся и взросте нашь фондъ місійный, будемо старати ся выслати до Канады на пару мѣсяцѣвъ одного зъ нашихъ тут. священникôвъ.

Просимо старати ся утворити въ Канадѣ при кождôй церкви т. зв. комітеты церковнѝ, складаючѝ ся бодай зъ 6 членôвъ: предсѣдателя, секретаря, касіера и ихъ трохъ заступникôвъ. Нехай кожда громада скличе мітингъ и если мітингъ ухвалить приступити до нашого товариства, тогды нехай предсѣдатель и секретарь напишуть до нашого товариства, що хочуть приступити. На разѣ не платить ся жадного вступного. Однакъ вже теперь просимо збирати добровôльнѝ жертвы на фондъ місійный и грошѣ просимо высылати до нашого касіера пôдъ адресою: Mr. John Głowa, Postmaster, Excelsior, Pa., U. S. A. а списъ жертвъ до секретаря товариства пôдъ адресою: Rev. Nicholas Pidhorecky, 76 Grand Str., Jersey City, N.J., U. S. A.

Наше товариство постарае ся о чартеръ для всѣхъ громадъ церковныхъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.

При тôй нагодѣ дякуемо п. В. Ц. и другимъ канадійскимъ Русинамъ за щирѝ слова заохоты и маемо повну надѣю, що незадовго Русины въ Сполуч. Державахъ и Канадѣ, подавши собѣ взаимно руки, станутъ на твердôй основѣ и скоро будуть поступати впередъ своими власными силами, не спускаючи ся на жадну чужу помôчь, чи то зъ краю, чи звôдки инде.

Вôдъ Головнои Рады товариства
Рускихъ церковныхъ громадъ въ
Сп. Державахъ и Канадѣ.
о. Н. Стефановичь, о. Н. Пôдгорецкій,
предсѣдатель. секретарь.

ОСТОРОГА НА ЧАСѢ.

Не есть се вже тайною для нѣкого зъ насъ въ Америцѣ, що найбôльше зъ усѣхъ еміґрантôвъ запивають ся Славяне та Литовцѣ. Не говорю ту про пите въ мѣру, але маю на думцѣ налогове заливане ся поганою, дешевою вискою та послѣдного сорта пивомъ, що доводить людей дуже часто до божевôля. Хто бы не вѣривъ, кôлько можуть „выжльопати“ пива або виски декотрѝ людцѣ, най потрудить ся въ день выплаты до якои малои мѣсцевости, де жіють Русины, Поляки та Словаки, а переконае ся наглядно. Слѣдуючого дня бачити можь передъ хатами безмѣрне число бочôлокъ зъ пива, а участники забавы або сплять зъ похмѣля, або запивають ся дальше, бучемъ то куруючись або, що звычайно буває, сидять ще въ арештѣ, дожидаючи розправы за побите.

Питаю ся, чи можна радити надъ чимъ хосеннымъ зъ пяными людьми тай въ загалѣ, чи можна надѣяти ся якои будучности для опянѣлого народу? Тѝ люде самѝ зведуть ся на нѣнащо и ще вщеплять въ своихъ дѣтей убійчу отрую алькоголю.

А вже-жь, що про всѣхъ нашихъ людей говорити того не можна, та хто живъ довшій часъ помѣжь ними, приглядавъ ся ихъ житю, тому певно насунеть ся питане: „якъ такъ дальше пôде, чи въ вôльный часъ вôдъ роботы не стануть пити всѣ робôтники и лишь выключно въ питю шукати потѣхи житя? А о пите въ Америцѣ такъ легко...“

Щобъ дати доказъ, якѝ поганѝ суть наслѣдка піяньства, я розкажу лишь три случаѣ, якѝ лучили ся за часъ мого короткого душпастырства въ Америцѣ.

Було се три роки тому въ осени. Десь такъ коло десятои годины въ ночи, коли я сидѣвъ при столику, занятый писанемъ, вôдчинили ся зъ лоскотомъ дверѣ моеи комнаты, до котрои впала женщина. Розумѣе ся, що я налякавъ ся зразу вôдвѣдинами такого гостя, схопивъ ся зъ крѣсла, а вôдступившись въ задъ, поспитавъ, чого ѣй треба. Она зложила руки, мовь до молитвы, клякнула передъ мною и стала благати по словацки:

„Отче духовный, ратуйте мою душу!“

Я змѣркувавъ, що она мусить бути недужа, а успокоившись, приглянувъ ся ѣй близше, приказуючи пôднести ся. Була се женщина якихъ 40 лѣтъ, простоволоса, въ нôчнôй, помаранôй сорочцѣ, зъ лицемъ нужденнымъ, блѣдымъ.

„Що тобѣ хибуе?“ — поспытавъ я еи.

Она дрожала на цѣлôмъ тѣлѣ, а коли я втихомиривъ еи, она розказувала таке:

„Чорты мене гонять, переслѣдують мене на кождôмъ кроцѣ“. Дальше просила, щобъ я выгонивъ зъ неи тыхъ злыхъ духôвъ, а коли я еи впевнявъ, що ѣй лишь привиджуе ся лихе, що злѝ духи не мають до неи такои моци, она похитувала недовѣрчиво головою, ажь наразъ якъ не скрикне: „А отъ, дивѣть, якъ на стѣнѣ танцюють, плещуть въ долонѣ и смѣють ся, вказуючи менѣ вôдъ носа“, и подала ся зъ крикомъ до дверей, хотячи утѣкати. Але на щасте надôйшло тодѣ двохъ людей, що шукали за нею и здержали. Вôдъ нихъ дôзнавъ ся я, що сеся женщина любила пити виску, а послѣдними часами такъ до неи привыкла, що навѣть въ ночи не могла обôйти ся безъ неи. Розумѣе ся, що при тôмъ не ѣла нѣчо або дуже мало. Чоловѣкъ еи робивъ въ майнахъ одного тыждня на день, а другого на нôчь, а жѣнка за той часъ заливала ся вискою, то за свои грошѣ, то зновь за грошѣ „бординґерôвъ“. Въ кôнци дôйшло до того, що она не могла спати, въ ночи зачали привиджувати ся ѣй розличнѝ потворы та чорты. Она стала кропити ихъ свяченою водою, вôдганяла хрестомъ, але се нѣчо не помагало, ажь въ кôнци стала передъ ними утѣкати въ лѣсъ, вôрвавши ся зъ лôжка. Въ той спосôбъ забѣгла она до мене. Робôтники забрали женщину до хаты, прикликали лѣкаря, а той приказавъ вôдослати еи до дому божевôльныхъ, бо ствердивъ, що она збожеволѣла наслѣдкомъ надмѣрного уживаня виски. Сеся женщина умерла до рока.

Другій случай:

Се було минувшого року въ лѣтѣ. Я ще бувъ въ лôжку, якъ до дверей моеи спальнѣ пукае дякъ, кажучи, що въ кухни жде якійсь чоловѣкъ зъ револьверомъ въ рукахъ, котрый утѣкъ схоронити ся до мене передъ якимись напастниками.

„Може вôнъ пяный?“ — поспытавъ я дяка.

„Щось таке якъ бы бувъ пяный, або варіятъ“.

Не велику мавъ я охоту сходити въ долину до такого гостя, але таки зачавъ я хутко одягати ся цѣкавый, що бы се могло бути. Коли я хотѣвъ вôдчинити дверѣ, почувъ переразливый верескôтъ чоловѣка, що пустивъ ся зъ кухнѣ горѣ сходами до мене. Я вхиливъ трохи дверей и крикнувъ на него: „Ты чого ту йдешь?“ А вôнъ тремтячи на цѣлôмъ тѣлѣ: „Йой его-мосць! Забити мене хотять, напосѣли ся на мое житє!“ и зупинивъ ся на сходахъ. „Положи револьверъ!“ — крикнувъ я въ друге. Вôнъ вôдложивъ, вôдзываючи ся до мене: „Не бôйте ся, я вамъ нѣчо не заподѣю, ходѣть ту до мене, я васъ поцѣлую въ руку“ и зôйшовъ въ долину, лишаючи револьверъ. Я зôйшовъ въ долину, а коли успокоѣвъ чоловѣка, дôзнавъ ся я вôдъ него, що вôнъ утѣкае передъ якимись людьми, що его вже вôдъ досвѣта гонять и доконче хотять убити. На свою оборону купивъ собѣ револьверъ, але що тѝ люде не злякали ся того, вôнъ утѣкъ ажь до мене. Выпытуючи ся его то про се, то про те, я вытягнувъ зъ него, що вôнъ уживавъ виски, цѣлу минувшу нôчь не спавъ а пивъ, а попри тôмъ не ѣвъ нѣчого. Выходило, що вôнъ зачавъ вже варювати зъ піятики, бо нѣкому анѣ не снило ся наставати на его житє. Я вымôгъ на тôмъ чоловѣцѣ, що переставъ пити, вôнъ прійшовъ до себе и нынѣ есть цѣлкомъ здоровъ.

Третый случай:

Се було недавно вже сего року. Прійшовъ до мене чоловѣкъ зô своимъ краяномъ и просить въ мене свяченои воды та свяченого зѣля, бо, каже, що чорты малюють его по всѣхъ стѣнахъ, а въ ночи не може ихъ спекати ся, такъ налазять до него. Такѝ оповѣданя для мене вже не новина, то-жь впростъ пытаю ся, чи не вживавъ вôнъ за богато виски. Зразу таѣвъ ся, та въ кôнци выспѣвавъ все. Казавъ, що „дакусъ“ выпивъ при „оказіи“, а якъ бувъ на весѣлю, то позволивъ собѣ, а пôдхмеленый потурбовавъ трохи другого краяна. И нѣчого бы не було, ажь ту надъ раномъ, якъ ще гостѣ кôнчили забаву, той его краянъ якъ не подивить ся на него недобрыми очима, а по нѣмъ ажь морозъ перейшовъ. Сейчасъ зачало его печи въ грудяхъ, въ головѣ, на стѣнахъ почали танцювати чорты, а декотрѝ зъ нихъ такъ до него осмѣлили ся, що щипали его по рукахъ та ногахъ. Тодѣ вôнъ почавъ утѣкати въ лѣсъ, хотѣвъ кинути ся пôдъ колѣю, опôсля придержали его якѝсь Американцѣ и вôдставили до шпиталю для божевôльныхъ. Тамъ вôнъ трохи подужавъ и выйшовъ на волю, та що зъ того, коли чорты не вôдчепили ся вôдъ него.

Той чоловѣкъ ходивъ до мене дуже часто все зъ тою самою пѣсенькою на устахъ, про переслѣдуване чортôвъ, ажь въ кôнци десь стративъ ся.

Ось до чого доводить надмѣрне уживане виски та пива. А такихъ случаѣвъ богато, на жаль, дуже богато. Не гадайте, що за часъ мого побуту въ Америцѣ бачивъ я лишь отѝ три случаѣ, нѣ! я ихъ бачивъ бôльше, а не згадую ихъ тому, що всѣ они майже подôбнѝ до себе. Гадаю, що выстарчить и те написане, абы доказати, якъ кôнчать житє тѝ, що не знають на нѣчо друге обернути запрацьованыхъ грошей, якъ лишь выключно на виску и пиво.

Хто перечитае те мое писане може спитати: О, кажешь другимъ не пити, а хиба ты самъ не выпешь нѣколи? На те я вôдповѣмъ: Чому нѣ, и я выпю, але зъ розумомъ, пôдъ мѣру тай то не все и всюды, але хто не потрафить такъ поступати, а пе, ажь не збожеволѣе, для такого одинока рада: не пити анѣ одноеи чарки.

С.

Дописи.

(11).

З Украіни.

»Стукайте ся і відчинить ся вам«! Сказав людям Син Божий, то ми все стукаемо ся і стукаемо ся аж щіколоткам боляче, а ті, хто нам повинен відчинити, мають камяні душі і серця! Вони глухі сьліпі, без краю темні і через те то не звертають уваги не тільки на наші грюкотиня до них, але забули і всї закони, не кажучи вже про морально людські, але і Божеські. А ми все стукаемо ся!..

В Петербурзї земляки заходили ся було безлїчоняким вже разом, прохати знов про дозвіл часописи на українській мові. Пропоновано часопись ту назвати »Слово« і мати еї тижньовою, та ще і з малюнками. Грошей, кажуть, е стільки, що »Слову« забезпечено істноване не меньше як на два роки, не звертаючи уваги на прибутки від підписчиків й інче. Кажуть, що було буцїм вже вдали ся і до »Главнаго Управленія по дѣламъ печати« об тому, але там добробажаючі люди щиро нарадили поки що припинити ся з тією справою. Кажуть, що буцїм то саме зараз переглядаеть ся увесь закон (уставъ) про »печать«, а заразом і про українські справи літературні. Кажуть, що нашому слову можно сподївати ся полегкости, бо, як не як, а час, культура все таки беруть свое і кожде варварство відпихають позад. Дай то Господи!

Поки-ж сонце зійде, то роса вже виїдае нам очи: V-ту книжку »Літ. Наук. Вістн.« до України не пущено цензурою. Цей випадок нас всїх дуже засмутив, тим більше, що ми не знаемо, чи це тільки одну книжку заборонено, чи і зовсїм той единий орґан, який ми мали доси задля всеї України (всї остатні часописи галицкі анї за віщо до нас не пускають ся) відняли від нас!

Не швидко мабуть сьвіт правди поборе ті темні сили, які облягли нас, наоколо, та й давлять нас до нестями! Та й чи одних тільки нас!?...

Чутка йде, що академія російська пропонуе викинути з обходу російської граматики літери, перве на перве: »ѣ«, а потім й »і«, »е«, »ѵ« і »ѳ«.

Херсонщина наша, не дивлячи ся і на весну, все ще голодуе. Живуть люде зовсїм без хліба, та й чи буде він у них коли, хто його знае. Через зимову голоднечу хлїбороби своїм і чужим глитаям, звичайно за безцїнок, позапродували ґрунти на два-три роки наперед, а власно тепер і сїяти нї на чому. До того-ж і заробітку ніякого нїгде не мае. Зараз на плянтаціях цукрових бураків роблять по 15 копіек на день.

Та й таку роботу мають тільки щасливі, велика-ж решта голоти голодної дивить ся на тих небогацьких, та завидки їсть.

Читаемо навіть у столичних (петербурских) часописях: »Правленіе Харковскаго Общества разпространенія въ народѣ грамотности«, переглянувши питане про неодмінну потребу в школах задля українських дїтей по селах викладової рідної мови, відмовило тому неґативно!... От таке! Хвалив ся я вам, та й дарма, бо вийшов пшик!...

Темні сили побороли!

Українець.

Зъ Shamokin, Pa.

Дня 18. с. м. вôдбувъ ся въ Шамокинъ, Па. испытъ рускихъ школярôвъ. По Службѣ Божôй, котру вôдспѣвавъ мѣсцевый священникъ о. Ив. Констанкевичь, згромадили ся въ церковнôй сали дѣти и ихъ родичѣ и розпочавъ ся испытъ. Мѣсцевый учитель Мих. Бачиньскій попросивъ о. Ст. Макара зъ Mt. Carmel, Pa., щобъ вôнъ завдававъ дѣтямъ пытаня, а то тому, щобы родичѣ побачили, що школярѣ справдѣ не дармували цѣлый рôкъ въ школѣ. — Испытъ выпавъ дуже добре. Дѣти плавно вôдповѣдали на всѣ поставленѝ имъ пытаня зъ релігіи, исторіи Руси, ґеоґрафіи, рахункôвъ, зъ руского читаня и оповѣданя. Безперечно, що учитель М. Бачиньскій розумѣе свое зване и занимае ся школою совѣстно, за що належить ся ему похвала. По скôнченю испыту, промовили до дѣтей о. С. Макарь и о. И. Констанкевичь, заохочуючи дѣтей до науки, по чôмъ о. Констанкевичь роздавъ дѣтямъ нагороды. — Саля, въ котрôй вôдбувавъ ся испытъ, була гарно прикрашена цвѣтами и зеленю.

С.

Зъ Stuartburn, Man., Canada.

Почтенна Редакціо!

Зъ нашои кольоніи пôйшовъ оденъ чоловѣкъ именемъ Д. Колодрубскій на роботу, ще минувшои осени и не дававъ жаднои вѣдомости, де ся повертае, и такъ минула цѣла зима, а его таки не було. Ажь въ апрѣлю знайшовъ его оденъ фармеръ-анґликъ, якъ снѣгъ згинувъ, въ корчахъ неживого, зъ выѣденовъ тваревъ и пôвъ гнилого. Коло небôщика не знайшли нѣчо, навѣть не було нѣ шапки, нѣ капелюха и кишенѣ були всѣ порожнѝ. Отже не знати, чи вôнъ самъ замеръ, чи що?

Весна ту розпочалась 7. апрѣля и досыть красна погода, але земля ще не высхла зъ причины, що въ осени дощѣ наляли були доста.

Зъ нашои кольоніи люде розходять ся по заробкахъ по заможныхъ фармерахъ. Фармеры платять на 7 мѣсяцѣвъ вôдъ $125 до $160.

Теперь мушу ще сказати, що насъ ту е до 300 родинъ, а вже близько два роки якъ мы свого душпастыря видѣли, а буковинскихъ лишень 100 родинъ, а они мають свого священника въ кождôй часъ, навѣть и на свята приѣздить до нихъ, а нашого отчика якъ не видко такъ и не видко. Ту зновь помѣжь насъ ходять баптисты и проповѣдують свою науку по межи нашь народъ. Оденъ баптистъ повѣдае, що вже пристало до его релігіи зъ 20 людей и навѣть баптиска спôлка хоче тутъ будувати свою церковь. Оденъ баптистъ (не знаю якъ вôнъ называесь) навѣть звѣнчавъ двѣ пары за дурно, и роздае на рускôмъ языцѣ книжки и старѝ лахи за дурно, хто лишь до него пристане. Чи-жь то не смѣхъ для насъ всѣхъ Русинôвъ, що нашихъ священникôвъ такъ богато есть въ старôмъ краю и ту въ Спол. Державахъ, а мы ту въ Канадѣ анѣ одного не маемо. Видко, що не дуже дбають тѝ отчики за заблудшими овечками.

Николай П.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Квитъ

на $300.00, котрѝ я получивъ зъ касы »Р. Н. Союза« яко посмертне по моѣй женѣ Юліи, за що складаю сердечну подяку и жичу, щобы »Союзъ« розвивавъ ся якъ найбôльше.

Mayfield, Pa 20. юнія 1901.

Иванъ Штехъ.

СВѢДКИ:
Ив. Смерекъ,
Яцко Адамякъ.

Квитъ

на $300.00, котру суму я одержавъ яко посмертну запомогу зъ »Союза« по моѣй женѣ Теодозіи, за що сердечно дякую всѣмъ членамъ »Союза« и заразомъ братству св. Василія В. въ Priceburg, Pa.

Priceburg, Pa 9. юнія, 1901.

Григорій Гавранъ.

СВѢДКИ: Стеф. Турокъ,
Семко Гузелякъ,
Гр. Фалатъ.

ПОСМЕРТНѝ ✝ ВѢСТИ.

Марія Косаръ, жена Димитрія Косара, чл. руского братства св. Кирила и Методія зъ Мейфілдъ, Па. и члена „Союза“ ч. гол. кн. 439, замешкалого теперь въ Carbonado, Wash., умерла дня 4. мая с. р. при полозѣ.

Юлія зъ Барановъ Таборъ, жена Андрѣя Табора, чл. руского братства Пр. Богородицѣ зъ Bellevernon, Pa. и чл. „Союза“ ч. гол. кн. 2062, умерла дня 29. мая с. р.

Вѣчная имъ память!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Конвенц я урядникôвъ „Руско-Народного Союза“.

Сегорôчна конвенція урядникôвъ »Р. Н. С юза« вôдбулась дня 11. с. м. въ Buffalo, N. Y.

Крôмъ урядникôвъ на конвенціи присутными були оо. М. Балогъ. зъ Trauger, Pa. и Н. Стефановичь, зъ Pittsburg, Pa. и мѣсцеви члены »Р. Н. Союза«.

Нарады розпочались точно о годинѣ 9-ôй рано.

Предсѣдателемъ пôдчасъ нарадъ выбрано о. А. Бончевского, голову нашого товариства, а секретаремъ п. В. Гришка. Першій голосъ забравъ гол. секретаръ Денисъ Пирчь, а опôсля касіеръ Алексій Шлянта. Зô справозданя тыхъ головныхъ урядникôвъ ось що дôзнали ся присутни про »Р. Н. Союзъ«:

»Р. Н. Союзъ« числить высше **3500** членôвъ, до котрыхъ належать такожь женщины числомъ **49** и **347** дѣтей.

Братства, що належать до »Р. Н. Союза«, суть слѣдуючи:

ВЪ ПЕНСИЛЬВЕНІИ:

Братство	Пр. Богородицѣ	въ	Bellevernon,
„	св. Андрея	„	Breslau,
„	св. Духа	„	Charleroi,
„	св. Ар. Михаила	„	Eleanora,
„	св. Петра и Павла	„	Glen Lyon,
„	св. Ар. Михаила	„	Homestead,
„	св. Ар. Михаила	„	Irwin,
„	св. Петра и Павла	„	Jessup,
„	Пр. Богородицѣ	„	Lansford,
„	Пр. Покровы	„	McAdoo,
„	св. Кир. и Мет.	„	Mayfield,
„	св. Іоана Хр.	„	Mayfield,
„	св. Димитрія	„	Mt. Carmel,
„	св. Петр. и Пав.	„	Mt. Carmel,
„	св. О. Николая	„	Old Forge,
„	св. Іоана Хр.	„	Olyphant,
„	св. О. Николая	„	Pittsburg,
„	Дѣвоче	„	Pittsburg.
„	св. Василія В.	„	Priceburg,
„	св. Спаса	„	Rhone,
„	Пр. Богородицѣ	„	Sayre,
„	св. Іоана Хр.	„	Scottdale,
„	св. Кир. и Мет.	„	Shamokin,
„	св. Йосифа	„	Shamokin,
„	св. Ар. Михаила	„	Shenandoah,
„	Пр. Богородицѣ	„	St. Clair,
„	св. Ар. Михаила	„	Soldier,
„	св. Прор. Илии	„	Scranton,
„	св. Василія В.	„	Simpson,
„	св. Іоана Хр.	„	Trauger,
„	св. Петр. и Пав.	„	Trauger,
„	Трехъ Святител.	„	Whitney.
„	св. Прор. Илии	„	Mahanoy Plane,
„	Усп. Пр. Богор.	„	Northampton.

ВЪ СТЕЙТѢ NEW YORK:

Братство	св. Петр. и Пав.	въ	Syracuse,
„	св. Іоана Хр.	„	Buffalo,
„	св. О. Николая	„	Auburn,
„	св. О. Николая	„	Troy,
„	св. Ар. Михаила	„	Elmira,

ВЪ СТЕЙТѢ NEW JERSEY:

Братство	св. Петр. и Пав.	въ	Jersey City,
„	св. О. Николая	„	Passaic.

ВЪ СТЕЙТѢ VERMONT:

Братство Покр. Пр. Богор. въ West Pawlet.

ВЪ СТЕЙТѢ MISSOURI:

Братство св. Арх. Михаила въ St. Louis.

МѢСЦЕВИ СОЮЗИКИ:

Въ Пенсилвеніи: Mayfield, Old Forge.
Въ Ню Йоркъ: Йонкерсъ.
Въ Конектикутъ: Waterbury.

Поединчихъ членôвъ нема, бо пôсля ухвалы конвенціи въ Pittsburg, Pa., »Союзъ« зъ поединчими членами нома нѣчого бôльше до роботы. Хто хоче бути членомъ »Союза« мае належати до якогось братства або до »Мѣсцевого Руско-Народного Союза«.

Въ гôмъ роцѣ приступило до »Союза« **892** новыхъ членôвъ и слѣдуючи нови братства:

Братство	св. Арх. Мих.	зъ	Soldier, Pa.
„	„ Іоана Хр.	„	Scottdale, Pa.
„	„ Духа	„	Charleroi, Pa.
„	„ Илии	„	Scranton, Pa.
„	„ Арх. Мих.	„	Irwin, Pa.
„	„ Іоана Хр.	„	Mayfeld, Pa.
„	„ Василія В.	„	Simpson, Pa.

(Дальше буде).

Шкôльный фондъ.

На сей фондъ остатными часами зложили:

Одна зъ рускихъ громадъ въ Америцѣ . . . $2.05

Урядники »Р. Н. С.« на рôчнôй конвенціи б. р. въ Buffalo:

п. Онущакъ Антôнъ	$1.00
„ Курила Олекса	1.00
„ Голодъ Діонизій	1.00
о. Бончевскій Антôнъ	1.00
„ Арданъ Иванъ	1.00
п. Бурштинъ Иванъ	1.00
„ Шаршонь Алексій	50
„ Гришко Василь	25
	$6.75

Разомъ . . 8.80

Вже квітована сума 187.60

Фондъ шкôльный выносить **$196.40**

Зарядъ шкôльного фонду ухваливъ дати запомоги $50.00 Михайлови Курила зъ Elmira, N. Y., котрый скôнчивъ высшу мѣсцеву школу и мае вписатись на курсъ инджинерии на Lehigh University.

Русины! Не забувайте на сей фондъ, бо кождый центъ вернесь колись зъ великимъ процентомъ, для добра всього нашого народу. За присланй жертвы спаси Бôгъ, а о дальшй просимо.

Ант. Бончевскій, касіеръ.

— **Въ** The Elmira Advertiser зъ 7. юнія б. р. читаемо слѣдуюче: Михайло Курила, що скôнчивъ сего року „The Elmira Academy“, мае замѣръ записатись на курсъ цивільнои и електрикальнои инжинерии на „Lehigh university“. Вôнъ мае заледво 16 лѣтъ, значно розвиненый и говорить плинно по руски, польски та нѣмецки. Єго родичѣ суть Русины. Способности его и талантъ суть богато обѣцюючи.

— **Наукове** товариство им. Т. Шевченка у Львовѣ зачало давати свои выдавництва въ замѣну за выданя товариства Connecticut Academy and Sciece въ New Haven, Conn.

— **Зъ** Gilbert Plains, Man., Канада пише намъ п. С. Ґеникъ: Въ сѣй околици було троха прикро минувшого року. Весна була мокра. Заледво 25. мая скôнчилось сѣяне пшеницѣ, а вôвса и ячменю въ половинѣ червня. Фармеры бѣдують черезъ бракъ годôвлѣ для робучои худобы. Сѣна трудно дôстати. Тонъ сѣна 8—10 дол., овесъ 50 цнт., бараболя 25, пшениця 60, ячмѣнь 40, яйця 10 цнт. тузѣнъ. До дворця желѣзничого 10 миль вôдъ галицкои осады.

— **Кровь** робôтникôвъ потекла въ Matteavan, W. Va., де страйкуючи майнеры хотѣли змусити неюнійныхъ робôтникôвъ, щобы перестали робити въ майнахъ. Капиталисты однакъ уоружили на борзѣ 20 шибеникôвъ, котри выстрѣлили до майнерôвъ и двохъ зъ нихъ ранили смертельно, а одного лекше.

— **Новый** военный корабель Спол. Державъ „Illinois“, якій 13. с. м. бувъ спущеный на воду въ бостоньскôмъ портѣ, показавъ ся найшвидшимъ кораблемъ на свѣтѣ, (якъ орекли знатоки), бо може зробити 17-31 узлôвъ на годину.

— **Канадійски** робôтники, котри належать до Tracmen's Union и працюють при желѣзници Canadian Pacific, застрайкували вôдъ 17. с. м. домагаючись бôльшои платнѣ. Всѣхъ страйкерôвъ числять на 3500.

— **Просимо** всѣхъ, хто взявъ до розпродажи руско-анґлійскій провôдникъ и календарѣ, щобы чимъ скорше зробивъ зъ нами рахунокъ.

Редакція.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

Дописи зъ Gonor, Man., мы не годни друковати, бо той хто сѣ писавъ, не пôдписавъ свого имени.

Про двохъ братôвъ-козакôвъ.

(КАЗКА.)

РАЗЪ колись бувъ такій оденъ чоловѣкъ, и вôнъ бувъ нѣ бѣдный, нѣ богатый, отъ такъ по посерединѣ мавъ ся, за яке въ него господарство було, то якъ мôгъ, обходились обое зъ жѣнкою, бо дѣтей не було. А бувъ конець его огорода (ґрунту) великій ставъ (вода). Одного разу вôнъ задумавъ пôйти въ той ставъ на рыбу. Прійшовъ надъ берегъ воды, и приглянувсь що суть рыбы, спустивсь заразъ въ воду и заледви зробивъ 2—3 кроки водою ногами, а за хвилю зловивъ повный сакъ рыбъ, вылѣзъ зъ воды и збираесь до дому. а було до кôльканайцять рыбъ. Одна рыба найкрасша до него каже такъ: сю рыбу щось зловивъ и несешь, будете поживати обое зъ жѣнкою, а мене лишь саму абысь ты обчистивъ, зваривъ, и на 3 части роздѣливъ, и давъ 1 часть жѣнцѣ, то буде мати 2 хлопцѣ и то разомъ зъ золотыми головами, оба однаковѣ, 2-гу часть кобылѣ (клячи) бысь давъ, то буде мати 2 лошаки, такожь разомъ однаковѣ и зъ золотыми гривами, а 3-ту часть дашь зъѣсти собацѣ (суцѣ), то буде мати 2 песики разомъ однаковѣ золото-покрытѣ волосемъ (шерстію). И то якъ хлопцѣ, такъ лошаки и песики тобѣ будуть скоро (живо) рости.

Прійшовъ той чоловѣкъ до дому, тай такъ зробивъ, якъ рыба ему казала. Ажь отъ щось въ кôлька недѣль мае сука 2 песики, або щенюки, цѣлкомъ злотне на нихъ волосе а однакѣ якъ оденъ. А въ кôлька мѣсяцѣвъ его жѣнка мае 2 хлопцѣ зъ золотыми головами, на головѣ злотне волосе, ажь ясно вôдъ нихъ въ хатѣ. Незабавомъ потôмъ клячь мае 2 лошаки злотно-покрытои шерсти. Якъ ему рыба казала и такъ сталось, а такъ скоро ростуть тотѣ песики, хлопцѣ и лошаки. Були они при нимъ довгій часъ, ажь якъ пôдôйшли хлопцѣ до горы, а вже мали 15—16 лѣтъ, и одного разу порадились мѣжь собою, зложили сѣдла на тѣ конѣ, а якъ лишь всѣдлали, такъ зразъ и сьодла на нихъ золотѣ стали. Закликали тыхъ 2-хъ псôвъ коло себе, а самѣ сѣли на тѣ конѣ, и попращались зъ дедимъ (отцемъ), и ано далѣ разомъ зъ тыми псами въ свѣтъ вандрувати. Ѣдуть они оба и говорять дорогою оденъ до другого, ажь на двѣ дороги приѣхали, а мѣжь ними е хрестъ. Оденъ каже: — знаешь брате якъ буде теперь? Стали и стоять. — Будемо на отсимъ роздорожу розходитись. — Нехай и такъ буде — каже другій — але закопаймо свои годинники пôдъ сей хрестъ (оба мали золотѣ годинники), а котрый зъ насъ поверне назадъ ты або я попри сей хрестъ н. пр. такъ, якъ я поверну назадъ, въ сю дорогу вступлю пôдъ хрестъ, и подивлюсь до твого годинника. Якъ живый (годинникъ всказуе) то десь й ты въ свѣтѣ ще жiешь, а якъ тихо буде стояти (не буде казати такъ-тикъ), то вже тебе на свѣтѣ нема, не жiешь. А якъ ты повернешь тутъ, то подивишь ся до мого годинника. Якъ буде выбивати годины, то ще десь я е, а якъ нѣ, мене вже нема, не жiю. И такъ оденъ за другого будемо знати. И заразъ розъѣхались, оденъ поѣхавъ въ одну дорогу, а другій въ другу. И въѣхавъ той першій гарный кавалокъ дороги, наступае вже нôчь, десь треба бы ночувати. Ѣде вôнъ далѣ, дивить ся на передъ себе, е щось и чорнѣе ся. Пôдъѣхавъ дальше приглядаесь, шопа а може хата, приближивсь и оглянувъ добре, а то стирта зъ сѣна, обснована довкола плотомъ зъ брамою. Злѣзъ зъ коня, отворивъ, гадае ночувати, пустивъ коня до сѣна, а самъ положивсь спати и песъ е коло него. Рано пробудивъ ся, зôбравъ себе и коня. Якъ выѣздивъ звôдти за собою запиравъ браму и на слупъ поклавъ дуката (старѣ грошѣ) за те, що зъ конемъ переночувавъ, якъ прійде той властитель сѣна, бы собѣ дуката взявъ, и поѣхавъ далѣ въ дорогу. Але захтѣлось ему оглянути, чи далеко въѣхавъ. дивить ся, а на тымъ мѣсци, де ночувавъ, показавсь сильный огонь довкола стирты сѣна, а на самымъ верху въ серединѣ огню, стоить панна и дуже красна (подôбна) и кричить що силы все: вернись! вернись, мôй козаче та выратуй мене зъ сего огню. Вертаесь и думае вôнъ собѣ такъ: гей що се за якесь чудо може бути, тажь я вчера тамъ якъ прійшовъ, то нѣкого не заставъ и тамъ ночувавъ, нынѣ звôдтамъ вôдходивъ нѣкого-мъ не лишивъ. Вернувъ ся до огню, и якъ бувъ на кони, такъ зъ конемъ въ той огонь, вхопивъ ей и здоймивъ на землю, она ималась его шiѣ, и перемѣнилась въ гадину, и обвилась довкола шiѣ. Тогды вôнъ вже на вѣки застрашивсь и не знае що таке зъ нимъ робить ся Якъ бымъ бувъ знавъ, що то таке нещасте, то бымъ не вертавъ ся назадъ, та най бы була згорѣла вразъ зъ сѣномъ. (Огню не було, якъ була и е цѣла стирта сѣна). Ще троха памятавъ, якъ выѣхавъ на дорогу, а на дорозѣ десь ему здавалось, що вôнъ ѣде по самѣ рамена (шiю) въ водѣ, и видить помежи тростину лозы и вербы, десь далеко и дуже далеко, гей бы на водѣ хата. А цѣлкомъ ѣде застрашеный, самъ не знае куда ѣде. А та гадина ему каже, що коло шiѣ обвинена: Чо ты ся козаче такъ настрашивъ? Не страхай ся й не смутись; ты не везешь справдѣ мене гадиною, але тоту панну щось выратувавъ зъ огню. И ще пытаесь его: знаешь де ѣдешь? Нѣ, каже, не знаю. На передѣ дороги видишь що, чи нѣ? Вôнъ каже: десь е далеко якесь, гей хата. То ты козаче до того маешь ѣхати, то моя хата. И ѣде все дальше, до той хаты зближае ся, а придивившись добре, то не лишь хата, але ще е коло ней якѣсь стайнѣ, шпихлѣры и маґазины и т. и. такъ, якъ бы якій дѣдичь тамъ, чи грабя, такъ великій фôльварокъ. Приѣхавъ и ставъ передъ брамою, а та гадина зъ его шiѣ зсунулась на землю, и перемѣнилось, якъ була перше панною, а той на кони такъ зъумѣвъ ся зъ того, що ему таке чудо появилось, и зо страху не знавъ вôнъ, где е, чи на кони, чи вже такъ геть далеко, а дуже далеко въ земли. Заразъ брама отворилась на розказъ панны, а до козака каже: заѣдь тутъ (на гофу), а коня заведи до стайнѣ. Злѣзъ зъ коня, заводить до стайнѣ, дивить ся, а для коня вже е зготоване ѣсти й пити (сѣно, овесъ и вода), вже и вечеръ наступивъ. Выйшовши зô стайнѣ, а е й песъ его коло него, панна до хаты кличе, и пôйшла въ хату. Прійшовъ вôнъ коло хаты и ставъ, бо не знае въ котрѣ бы дверѣ ити, задумавсь надъ тымъ и каже: ое таке, що треба ити въ середнѣ дверѣ? И ввôйшовъ, а то була найбôльша комната. И глядить по нѣй, чисто прибрана по серединѣ стôлъ зъ лямпою, 2 крѣсла и одно лôжко при стѣнѣ, и кôлько всего въ тôй комнатѣ, бôльшь нема нѣчого. Сѣвъ въ крѣсло коло стола, и сидить, ажь ту за хвилю не знае звôдки засвѣтилась сама лямпа, и сталась на столѣ для него вечера, (той часъ вже прійшовъ, щобъ вечеряти). И тымъ вôнъ дуже зачудовавъ ся, бо не видѣвъ, щобы хто свѣтивъ лямпу, и клавъ вечерю, лишь то, що заразъ вчувъ якійсь голосъ: то для тебе на столѣ, споживай. И на той гласъ вôнъ бере ся вечеряти, а по вечерѣ кладесь до лôжка спати. Чуе знову голосъ, хтось ему каже: за то щось ня выратувавъ зъ огню, мусишь бути тутъ въ сесѣ хатѣ 3 дни и 3 ночи. Будешь мати що ѣсти й пити а кôнь твôй такожь, и заразъ въ тôй хвили ничь нема на столѣ, и лямпа згасла, и не знати, хто бы такъ учинивъ, бо нѣкого другого въ хатѣ не було. Розôбравъ ся зъ страхомъ, лягъ на постѣль и спить. На другій день вставъ вôнъ, а на столѣ вже для него е зготовлене снѣдане и т. д. все дѣялось ажь до третои ночи. А якъ вже прійшла трета нôчь, чось сама лямпа вже не засвѣчуесь, и вечерѣ нема. Отъ знову ему якесь чудне диво до голомы присуваесь. Але хтось торкнувъ дверми, входить до него та панна, що вôнъ ей привѣзъ на кони (перемѣнена въ гадину), то вже третои ночи сама ему внесла ѣсти, и засвѣтила лямпу. Каже ему: но! козаче, не страшь ся мене, що ты ту самъ такъ довго, а менесь не видѣвъ. Я до тебе говорила, але я тобѣ не показувала ся, ажь теперь прійшовъ такій часъ, и пора менѣ до тебе говорити, а тобѣ мене видѣти и до мене говорити, бо сеи ночи въ мене буде великій баль, и кажу тобѣ живо вечеряти, бо зближаесь та година, що мають много зъѣхатись панôвъ до мене, и маешь мене вôдратувати вôдъ смерти. Якъ не вôдратуешь, то не жiешь. Сидить вôнъ за столомъ, лямпа ясно засвѣчена передъ нимъ на столѣ вже повечерявши, а панна вносить зъ виномъ склянку, и кладе передъ нимъ на стôлъ, тай каже: ты козаче тутъ маешь сидѣти, бо мусишь сидѣти и дивитись въ ту склянку зъ виномъ, а бôльше бысь нѣгде не дививъ ся, бо ту гостей буде и музика, а я мушу зъ кождымъ танцювати, и другѣ будуть такожь танцювати и то такъ, що ажь хата трястись буде, а ты того абысь не страхавъ ся, лишь въ то вино въ склянцѣ дивись и нѣгде окомъ не змигни. Такъ ему то розказала, тай пôшла до другои комнаты. Але заразъ таки незадовго чуе вôнъ, що на дворѣ великій шумъ и грымотъ возôвъ, що вже зъѣздять ся. Вже увôйшла панна, отъ и гостѣ вже сходять ся, суть рôжнѣ паньства и музика выгравае, а танцями вôдбивають ся лоскоты, гопане нôгъ вôдъ землѣ, що ажь глушить уха, а панна зъ кождымъ въ танець йшла, якъ бы мусѣла. Якъ лишь прійшла 12 год., то такъ стало тихо, якъ бы нѣкого въ хатѣ не було, лишь той козакъ зоставъ ся за столомъ: якъ дививъ ся въ склянку вина, такъ заснувъ. Рано схопивъ ся, дивить ся, а панна въ другимъ лôжку спить, що ще вôдъ коли тамъ той паробокъ, ще не видѣвъ, абы она лежала въ тôй хатѣ, де вôнъ черезъ той часъ сидѣвъ, а така бѣла, якъ бы була вмерша, такъ утомлена вôдъ забавы, танцѣвъ. Пробудилась, встала зъ лôжка и каже: знаешь козаче чо ты вчера въ то вино дививъ ся, я тобѣ скажу, то длятого я тобѣ казала дивитись въ него и нѣгде инде, бо якъ бысь бувъ глянувъ на тыхъ гостей, то зъ тебе не було бы и знаку, а мене бы були заразъ на куснѣ розôрвали, бо то були злѣ, лихѣ, нечистѣ духи. То ты вôдратувавъ мене и себе вôдъ смерти, теперь ты мôй, а я твоя. О нѣ! каже, не можу я зъ тобою женитись, чи дружитись, бо менѣ якось такъ, що я вôдъ тебе паненко мушу ще далѣ ѣхати въ свѣтъ. Вже збираесь и хоче ѣхати, жаль еѣ зробивсь и каже ему: но козаче, вжесь зôбравъ ся въ дорогу, але ще щось ти скажу. Ты десь далеко заѣдешь, и будешь мати зъ однымъ королемъ вôйну, и вôнъ тебе завоюе, вôдь его кулѣ зъ своимъ войскомъ геть згинешь, але я тобѣ такъ зроблю, що ты ще потôмъ жити будешь. Вôнъ каже: та нехай и якъ буде, то таки дальше ѣду. Ну то ѣдь здоровъ, щаслива тобѣ дорога. А вôнъ ей вôдказавъ: зôстань ся здорова, и дякую тобѣ за добре й жичливе слово. Выѣхавъ за браму, а еѣ ще жаль за нимъ ставъ ся, и выбѣгла зъ хаты, и кликала: козаче, козаче, вернись, ще щось тобѣ вдарую, тай собѣ далѣ поѣдешь. Вернувъ ся назадъ, а она му каже такъ: на тобѣ сю хустку; якъ якій тобѣ припадокъ станесь, то махнешь нею довкола себе, то заразъ будешь мати 12 жовнѣрôвъ на коняхъ, зъ зброею, (то кôлько всего твого войска), то якъ на жовнѣрахъ, такъ и на тобѣ буде мундѣръ, що куля его не вчепить ся. Другій дарунокъ даю тобѣ такій ножикъ малый, що хоть бы кôлько народа, то вôдъ него погине. Третый дарунокъ даю тобѣ отсю мошонку на грошѣ, то наколи и кôлько тобѣ треба, то все зъ него будешь брати, нѣколи порожный не буде. Поздоровили одно другого и розôйшлись. Панна вернулась до хаты, а козакъ поѣхавъ собѣ, куды гадавъ.

0 52 (Дальше буде).

НОВИНКИ.

Дôстане безплатну пораду.

Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: Rev. N. Pidhorecky 76 Grand Str., Jersey City, N. J.

Руско-Народ. Еміґраційный Дôмъ мае свого руского адвоката въ краю.

— **Доносить** намъ ч. Олекса Галущакъ, що бувшій учитель въ Сифтонъ, Ман., Канада, Василь Цѣхоцкій повѣсивъ ся въ Вінніпеґъ, Ман., де дня 21. с. м. приѣхавъ бувъ здавати испытъ учительскій.

— **Близь** Шамокинъ, Па. на стаціи Big Mountain напали дня 16. с. м. на телеґрафисту Ганана и его пріятеля Горана, незвѣстнѣ злочинцѣ, задурили (приспали) ихъ хлороформомъ и черезъ мыльне наставлене зворотницѣ хотѣли выкинути зъ шинъ и обрабувати надходячій поѣздъ. И були бы свого доконали, але на щасте телеґрафиста зôбравъ всѣ свои силы, кинувъ ся до зворотницѣ, въ однôй хвили навернувъ еѣ на мѣсце и поѣздъ щасливо переѣхавъ дальше. За злочинцями слѣдить власти.

На продажъ.

Дмитро Лусѣкъ, зъ Hastings, N. Y. продае добре заряджену ґросерню и бучерню. Хто-бъ хотѣвъ его шторъ набути, най голосить ся на адресу:

Mr. D. LUSIK,
Maple Ave., Hastings, N. Y.

На продажъ

Бучерня и ґросерня въ добрôмъ мѣсци въ Питсбурґу за тай грошѣ! Можна заробити $30.00 на тыждень. Властитель хоче ѣхати до старого краю. Голоситись до редакціи »Свободы«.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

И то правда...

— Ты такъ здорово выглядаешь — длячого-жь жебраешь?

— Бо ѣсти хочу.

— Чому-жь не працюешь?

— А, чому — бо тогдѣ ще гôрше ѣсти схочу...

ВСЯЧИНА.

Пѣсня про Америку.

Щобы знали на небеси,
що Малорось жіє деси
въ Америцѣ, въ вôльнôмъ краю,
нехай же всѣ о тôмъ знають:
Америка край богачѣвъ,
самыхъ великихъ брихачѣвъ,
неразъ тра красно просити,
щобъ на колачь заробити.
Америка новь бы просо,
а тутъ парôдъ ходить босо,
черевики тра купити,
а нема чимъ заплатити.
Америка край богатый,
встыдно голоднымъ вмирати,
але трафилось въ мѣстѣ,
що вмеръ хто не мавъ що ѣсти.
Америка край богатый,
дуже добрый для богатыхъ,
а бѣдному кулакъ въ ротъ,
чи не такъ жіє народъ?
Почекайте вы богачѣ,
не конче вамъ всѣ колачѣ,
грошѣ, срѣбло и золото,
робôтникамъ лишь робота.
Америка — се свобода
и для бѣдного народа:
вôльно жити и вмирати,
лишь не вôльно парѣкати.

Написавъ Ш., Шамокинъ, Па.

Цареславним аґітаторам.

Ох, як би ви попики,
Мали милость к-народу,
То цареві крестики
Не носили-б с-переду.

* * *

А взяли-б крест з-другими,
На ваші, роскошні спини,
І, як Бог, в поті, в горю,
Таскали-б на ту гору,
Де людська доля куняє —
І правдоньки дожидає...

Омелян Прозôра.

— Два Русины въ Йорктонъ (Канада) Стефанъ и Микола такъ собѣ бесѣдували: — „Куме, я тоту Марцю „пофиксую", що вона на насъ брехнѣ робить и каже, що мы були у старôмъ краю лайдаками, піяками — а то неправда. Я вже довго терплю, але теперь не буду терпѣти. Теперь уже бабске право пропало у Канадѣ, Викторія уже померла." — Таке я чувъ мѣжь нашими Русинами въ Канадѣ. Гадають, що якъ Викторія (королева) померла, то вже нема права жѣнкамъ.

Ю. М.

МАТИ И СЫНЪ УРЛЬОПНИКЪ.

Сынъ: — »Варумъ«, не дасте лѣпшій душпасъ? Се недобрчй!

Мати: — Бо нема лѣпшого; обходись сыноньку й на такôмъ.

Сынъ: — А септемберрръ, октоберрръ, новемберрръ, децемберрръ — якъ смѣете таке казати?!!

Мати: — Йой, йой, сыноньку, не клени менѣ такъ гôренько, бо земли тяжко!... Та-жь я тобѣ рôдна мати.

СРЕДСТВО ПРОТИВЪ КОМАРÔВЪ.

Звѣстно, що такъ въ Сполученыхъ Державахъ, якъ и въ Канадѣ, комарѣ не одному дали ся въ знаки. Є ихъ найбôльше въ вогкихъ и воднистыхъ околицяхъ; тамъ они правдивымъ нещастемъ для людей. Щобы вôдъ нихъ охоронити ся, треба покропити одежу, руки, лице и голову водою, въ якôй є розпущеный карболевый квасъ. Вода та однакъ не може мати бôльше въ собѣ, якъ 6 до 7 процентъ карболю, (значить оно, що пр. до 100 кварт воды треба дати 6 до 7 кварт карболю) и повинна задержати запахъ карболю. Сей запахъ именно мае таку прикмету, що вôдстрашує не лишь комарôвъ, але й всякй иншй овады.

САМЪ ДО СЕБЕ.

Оденъ молодый мужъ такъ разъ говоривъ: »Якъ я старавъ ся о руку моєи нареченои, а при тôмъ натрафивъ-емь на поважнй перешкоды, то кождого дня бувъ-емь хорый на серце; а теперь, якъ я вже посѣдаю той скарбъ, то есмь хорый на жолудокъ«.

УСПОКОИВЪ.

Асекураційный аґентъ: — Єсли вы пане будете платити рôчно премію по 100 дол., то по 30 лѣтахъ дôстанете $10.000!

Панъ: — Ажь по 30 лѣтахъ? Таже-жь до того часу може наступити конець свѣта!

Асек. аґентъ: — То нѣчо не шкодить; въ такôмъ выпадку дôстанете назадъ вашй вплаченй грошѣ.

ОПРАВДАНЫЙ ДОКАЗЪ.

— Длячого до тои реставраціи не вôльно гостямъ впроваджувати зъ собою псôвъ?

— Понеже реставраторы потребують костей и вôдпадкôвъ зъ мяса для гостей...

— ЯКЪ росте нужда народу, показує ся найлѣпше зô зростаючого числа людей, що зголошують ся до притулкôвъ для крайно-убогихъ, якй є по бôльшихъ мѣстахъ. Року 1875 въ австрійскихъ притулкахъ знайшло захистъ 186 тысячь убогихъ, а вже въ 1897 роцѣ усѣхъ убогихъ по такихъ притулкахъ було бôльше якъ 404 тысячôвъ — себто пôвтретя раза бôльше. — Тягаръ удержаня сихъ убогихъ спадає на працюючій нарôдъ, що платить податки, бо тѣ притулки удержують ся переважно зъ податковыхъ грошей.

Незабудьте!

Дня 4. юлія 1901. (нѣхто не буде робити) уряджуємо пикникъ на дохôдъ нашои рускои церкви въ Питсбурґъ, С. С., Па., въ Phoenix Park, McKees Rocks, Pa., заразъ коло дому Петра Канѣ. — Прійдѣть братя Русины зъ Питсбурґа, Алеґени, Микісраксъ, Карнеґи якъ найчисленнѣйше на ту забаву. То церковь ваша и наша, руска, а не мадярско--словеньско-чісто руска. Музика буде дуже добра, забава заповѣдаєсь красно и величаво.

Просимъ незабути!

За раду церковну:

Захарій Соколъ,
Иванъ Пастирчикъ,
Арсеній Дудичь.
кураторы.

Важне.

Братство св. АА. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. буде принимати новыхъ членôвъ за половину вступного въ мѣсяцю Юнію. Маємо честь повѣдомити всѣхъ Русинôвъ замешкалыхъ въ Ansonia, Derby, Sheldon, Seymour и Waterbury, щобъ громадно вступали до того товариства, бо тамъ знайдете помôчь и велику родину, що буде о васъ щиро старати ся! Такожь братство буде мати мітингъ рôчный дня 30. юнія пôдъ мѣсцевою рускою церквою о год. 2. по полудни, на котрый всѣхъ братôвъ запрошуємъ. Тамъ будуть выбирати ся новй урядники на цѣлый рôкъ. Котрый членъ безъ важнои причины не явить ся, заплатить 50 цнт. кары.

За выдѣлъ братства:

Алексій Горбаль, предсѣд.,
Андрѣй Пôдбережнякъ, кас.,
Єронимъ Горбаль, заст. секр.

— **Братство** Успенія Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. буде принимати дня 30. юнія новыхъ членôвъ безъ вступного. Нехай же кождый, що еще не забеспечивъ ся на выпадокъ слабости або смерти, до братства приступить, бо выпадки рôжного рода и слабости лучають ся часто.

Г. Онущакъ, секретарь.

„КОМАР", одинокий гумористично-сатиричний орґан на Руси. Виходить у Львові два рази на місяць під редакцією Івана Купцевича. Передплата: цілорічна $2.00, піврічна $1.00. Адрес: **„Комар", Львів,** улиця Куркова ч. 27. Замовляти можна через редакцию „Свободи."

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заступникъ предсѣдателя; Г. Горбаль, секретарь, Box 320, Derby, Conn.; А. Пôдбережнякъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкуратъ капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia, Яцко Качмаръ оп. хорыхъ въ Derby, Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИИ въ SCRANTON, PA.

Демко Лещко предсѣдатель, М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Масляръ касіеръ, Семанъ Чипакъ контрольоръ, Андр. Виляцкій секретаръ. Листы адресовати до секретара А. Виляцкого, Warren Str. No 8

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Червѣнка, предсѣдатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кужденій, записникъ; Петро Єленьовскій касіеръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Предсѣдатель Пав. Рончковскій, заступ. пред. Анд. Ксеничь; секретаръ М. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Рончковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза" Петро Рончковскій.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фединякъ, предсѣдатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ґривна, секретарь; М. Берецкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковнôй.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

О Вариха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ секретарь, Титъ Дубець заступникъ, Анд. Драганъ касіеръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубинскій, Иванъ Спякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ. С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ предсѣдатель, Ив. Возняк заступникъ, Спир. Горощакъ касіеръ, П. Звезда секретарь, Анд. Шпрохъ писаръ, Ос. Дзюричко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруара 1900.

Чи вы братя все ще ходите по жидôвскихъ бучерняхъ и троите ся ихъ мясомъ? Вже часъ таке покинути и затямити собѣ, що два нашй патріоты

M. PAWLISHAK & M. KISIELOWSKI

отворили нову руску бучерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ є знамените мясо, а таке смачне, що зъѣсте и пальцѣ оближете! Вирочѣмъ зайдѣть, спробуйте, але принесѣть и грошѣ, бо тамъ все „кешь" (cash).

ВЪ ГОТЕЛЮ
GUS MILLER
716 Carson Str.

дôстанешь всегда велику склянку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣпшу палюнку — — — — —

S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, Pa.

Мае готель — свѣжй трунки, добрй циґара. У него можна такожь дôстати смачну перекуску и переночувати.

МАЄ И КОНѢ; може тя повезти где хочешь: на хрестины, на весѣля, або перемуфовати.

Щобы за мною довго не шукали, проте подаю до вѣдомости моимъ пріятелямъ и знакомымъ, що я нерелроваднвъ ся вôдъ Рединского дипа и маю теперь готель на Market Str.

ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,
готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повинненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймодернѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектує такожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

CHRISTIAN SCHMIDT,

203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.

САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпший напитки, якъ темпереційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салуністы спробуйте, а переконаєте ся!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ

въ Америцѣ
РОСИЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ
—ЧАЙ—
...пôдъ назвою...
„САМОВАРЪ".

Спроваджуєсь сюда просто черезъ Сибіръ и продаєсь тôлько въ готовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фалшованемъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшанинъ.

Чай розсылаємо по цѣлôй Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) а решту заплатить при полученю пакунка С. О. D. Цѣна 60 цнт., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ бôльше за кождый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR
341 E. 10.h Str.
NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Мае банкъ, заложеный въ 1894 р. Продае шифкарты на всѣ корабельнй лініи дуже тано.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкае 4 „блоки" вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ." — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

Ба-а-а, а се що?

Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добрй а таній юніовй сиґара. Русины и всѣ рускй бизнесмены замовляйте у свого, а не жидôвске дрантє, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:

John Parylak & Co.
406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered by Inventors. PATENT LAWYERS OF 34 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges. Write to **C. A. SNOW & CO.** PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

JOS. KALUCKI,

въ Olyphant, Pa.

Вôнъ славну бучерню мае;
Ковбасъ, шинокъ, мяса — всего
А якъ дае — причиняє,
Тому идѣть лишь до него!
Правда, що въ него »кешь« (cash)
але за щось доброго не жаль готовй грошѣ дати.

B. J. Keogh.

Продае всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

Гаврилъ Малиняк

Гурсовый складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Выробляє бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліянъ Копистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЬ

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджованими впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt.Carmel. Продае такожь майнерскй одяги и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Выпаймае такожь „коричи" на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

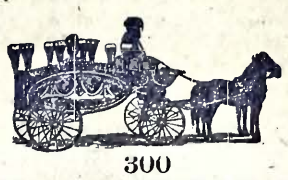

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000. Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продає тикеты колѣйовй до Ню Йорку.

Продає правдиву крайову палюнку и вино.

Мае голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задармо потверджує всякй паперы и дає раду, бо есть

Нотарь публичный, чоло вѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСôБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя. якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылає такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна практика дала єму способнôсть стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить усишшо всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЕШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрасенй. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTER'S

(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляє брятскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —

ВАСИЛЯ ТУРКА

на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжй трунки и добрй цигара. Мае такожь галю — на весѣля и другй забавы.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убранья мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убранє, нѣколи того не пожалує.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тѣ, що належать до юніи.

Офисъ: 110 South Main Str.
SHENANDOAH, PA.

Юрко А Прокоповичь,

погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.

— Галя на митінґи и забавы, —

201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.